

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. — 80, za pol leta . f. — 1.50, za vse leto . f. — 3.00. Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„F. edinec je med!“

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, k. r. nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema uredništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije se prosto poštnino.

Tržaška javna skladišča.

I.

Skoro se moramo bati zamere pri naših častitih čitateljih, ker se danes zopet vračamo k predmetu, o katerem smo že toliko govorili v poslednjem času. A stvar je, za mesto tržaško velikanse važnosti, in kar je pomembno za Trst, je pomembno tudi za vse državo, ker tu je nje prvo trgovinsko pristanišče. Ne malega pomena je usoda našega mesta tudi za naš slovenski narod, kajti tu nam je braniti jedno najvažnejših svojih postojank.

Obe bliži državna zborna vprejeli sta zakonski načrt o podpravljenju javnih skladišč v Trstu. S tem je vprejela vlada na svoje rame posojilo, koje sti najeli svojedobno tržaška občina in trgovinska zbornica. Zjedneno pride v bodoče na račun vlade eventualni dobiček ali pa izguba. Občina in trgovinska zbornica sti se iznebili velicega bremena 170.000—180.000 gl. na leto, kolikor je značal dosežani letni primanjkaj. Menimo, da mestni zbor in trgovinska zbornica morata biti hvaležna vladi in parlamentu na tej velikodušnosti. A velikodušnost vlade sega še dalje: ne le da je vprejela v svojo službo osebo, nastavljeno do sedaj v javnih skladiščih, ampak zagotovila je tudi, da hoče epostovati službeno razmerje teh uradnikov.

S prevzetjem javnih skladišč nastopila je vlada novo pot, da pomore propadajoči tržaški trgovini. Pred vsem hoče znižati namembnost v skladiščih ter različne take in protobine; pomisliti treba, da je najemnina značala do sedaj dvakrat in celo trikrat toliko nego v mestu, kar je odvrčalo trgovce, da niso nalagali svojega blaga v skladiščih, da imajo tam mnogo olajšav glede na obdajevanje in carinarsko pregledovanje. Vred tega so bila skladišča večinoma prazna na veliko škodo temu podjetju. Toda povedati treba takoj, da bode vlada morala znižati najemnino do one cene, ki velja za javna skladišča na Reki, sicer ni upati uspešno konkurencije. Gospod minister za trgovino se je čudil posl. Kaizlu, kateri se je v svojem govoru protivil zakonskemu načrtu o podpravljenju javnih skladišč. Tudi mi se hočemo v prihodnjem članku še nekoliko baviti s raspravo v posl. zbornici o tem važnem vprašanju ter si ogledati argumente obeh protigovornikov; to pa moramo prisnati še danes, da bode trebalo velikih naporov, da se to podjetje spravi v pravi tir in da postane dobičkonoeno.

To podjetje se je pričelo na nenaravni podlagi. Najeli so ogromno posojilo, ne pomislivši popred, ali se bode isto obrestovalo. Velikanskih stroškov je povzročila neugodnost terena, kajti podlaga je stala premnogo; pri zidanju pa se ni štedilo na nobeno stran: vse je preveliko in preluksurijsno, kar je sicer pripoznal tudi sam gosp. minister za

trgovino. Za oko je to sicer jako prikupljivo, a v finančnem pogledu treba obsojati tako potratnost. „Hangarji“, kateri bi morali biti zgolj pritlična poslopja, primerna za raskladanje in nakladanje na parnike, so dvonadstropna bogato sezidana poslopja, ki ne dovažajo ničesar razun pristojbin za težake. Njih nadstropja so vedno prazna, ker se blago navadno takoj odvaž v zasebna skladišča. Mimo tega so se uveli takozvane „grue“, to so hidravlični stroji za vzdigovanje blaga iz parnikov in v parnike — lepe iznajdbe sicer, ali v javnih skladiščih skoro nepotrebne, kajti enak stroj, čeprav ne tako močan, ima vsak parnik sam na krovu. Skoro gotovo se ne izplačujejo tudi ti stroji, in je podjetje na izgubi tudi v tem pogledu.

Z istim bogastvom in obilnostjo je sezidano tudi poslopje za administracijo, namreč za svoje lastne uradnike. To poslopje je prava palača po svoji zgradbi in notranji uredbi, med tem ko so državne uradnike potaknili v bolj skromne kotičke.

Gospoda pa nikakor niso hoteli v tej potratnosti iskati varstva izgubi, ampak tožili so že s prvega začetka, da jih vlada sili v velike stroške za nje urado ter da je le to pritiskanje vlade vzrok vsakoletni izgubi.

Ko so bila poslopja večinoma že dovršena in se je približal ovedopolni dan 1. julija 1891., nastanili so v svojem podjetju tudi svoji uradniki, na čelu jim vodjo s kakimi 18 tisoči na leto. A bilo je tudi drugih uradnikov, ki so dobivali po več tisočev na leto. Uradniki so morali biti — zaslužni Italijani, na druge se ni gledalo toliko. Isto kvalifikacijo so zahtevali tudi pri nižjem osebju, doli do poslednjega težaka: vse je moralo biti laško. Onemu številcu slovenskih težakov, katere jim je vlada takoreč usilila, delali so pa bridke ure, ne dovolivši jim niti to, da bi med seboj govorili v svojem materinem jeziku. S kratka: zgraditi so si hoteli pravo italijansko postojanko.

Toda slobna „usoda“ jim je prekrizala vse te račune; namesto dobičkov prišla je od leta do leta rastoča izguba. Polom bi bil neizogiben, da ni vlada prihitela na pomoč. Gospoda so dobili lekcijo, da taka podvzetja treba zasnovati in upravljati po zdravih trgovinskih načelih, ne pa po političkih „idejlih“. Sedaj morajo poseči v žep vsi državljani, da opravijo podvzetje javnih skladišč na pravo pot. Ali odločilni krogi naj se ne varajo: s prevzetjem javnih skladišč nikakor še ni pomagano tržaški trgovini. Mi potrebujemo dobrih železniških zvez s notranjimi deželami, mi potrebujemo takih zvez, kakor ima Reka z Ogrsko. Le tedaj, ako se zgrade take železnice, pridejo za Trst boljji časi, in postane naše mesto po besedah g. ministra — bisier tostranske državne polovice.

sedje nič opraviti. Prosim vas, častiti oče, saj to so itak sami Nemci.

Gvardijan prikima in niti ne povprašuje dalje po teh nejasnih zadevah, ampak obira dalje bedro mastnega purana.

Velikanseka gostija se primika kraju. Ob gromovitem klicanju „Vivat dominus Ambrosius!“ saženketajo še enkrat polni korzari, družina vstane, gardijan odmoli molitvico, a gostje se smeje in šalé razhajajo po dolgih hodnikih, po prostornem dvorišču in hladnem perivoji mokriškega gradu. Tudi gospod Ambrož si želi nekoliko svežega zraka, zatorej gre po širokih kamenitih stopnicah na dvorišče, kjer se je zbral celi zbor plemenitih gospod in živahno kramljal, mej njimi tudi Marta Gregorjančeva.

— Gospa sinaha, zakliče podban, opazivši Marto, dobro, da sem te dobil. Pusti ženske bajke in pojdi s menoj, govoril bi

Politiške vesti.

Državni zbor. Gospodarski odsek je vprejel trgovinske pogodbe s Španjko in resolucijo Hallwickevo, v kateri se pozivlja vlada, naj obrne posebno pozornost direktni parobrodarski zvezi med Trstom in Španijo.

Za češko vseučilišče na Moravskem. V nedeljo je v Pragi zborovala vseučiliščna mladina in je vprejela resolucijo, da naj se na Moravskem osnuje jedno češko vseučilišče.

Štrajk na Dunaju. V nedeljo zborovali so na Dunaju štrajkujoči sidarji. Zbor je sklenil soglasno nadaljevati štrajk. Jeden govornikov je zahteval, da naj se štrajkovi obvezajo s prisego, da ne vstopijo v delo, ako gospodarji ne vprejmejo pogojev delavcev. Na to je vzdignilo desnice okolo 1000 oseb in izjavilo slovesno: „Prisegamo!“ Mnogo prisotnih ženskih pričelo je na to prisego jokati na ves glas, strašanskih krič pa je nastal, ko se je približilo zborovalcem, da gospodarji smatrajo štrajk končanim in štrajkujoče delavce kot odpustene ter da namerujejo pozvati novih delavcev iz raznih pokarjin.

Štrajk na Moravskem. Včeraj pričelo je štrajkovati v Moravski Ostrovi okolo 10.000 delavcev. Štrajkujoči zahtevajo, da se dnevno delo omeji na 8 ur. Izgredov ni bilo.

Pravda proti Romunom. Včeraj se je pričela v Kološu velika pravda radi znane romunske spomenice. Mestno glavarstvo v Kološu je izdalo posebne naredbi, da se mir ne bode kalil. V Bukareštu, glavnem mestu sosednje Romunske vršili so se v nedeljo poulični sprevedi in zborovanja kot demonstracije povodom tega velikega procesa.

Vzrok tej pravdi je nastopil: Meseca januarja leta 1892 je namreč narodni shod sedmograških Romunov sklenil predložiti Njeg. Veličanstva spomenico, v kateri so bile napisane pritožbe Romunov, živčih pod ogreko krono. V tej spomenici je bilo tudi rečeno med drugim, da se je Sedmograško priklopilo Ogrski kroni proti volji naroda. V tej spomenici torej je ogreka vlada istaknila veleizdajo in ne vemo še kaka hudodelstva. Radi te pravde je razburjenje med romunskim prebivalstvom priklopilo do vrhunca. Od vseh krajev je privrelo obdinatvo na postaje, da pozdravi narodni odbor na potu k raspravi v Kološ: duhovniki v ornatu, moški in ženske, vse je solzami v očeh nazdravljalo voditelje naroda. Bili so to impozantni pojavi pristnega čutstvanja vsega naroda. Ako ne bi bili Madjari tako zagrizeni kakor v resnici so, morali bi se sami prestrašiti svojega nasilstva, slutiti bi morali, kako se se nemadjarke narodnosti jele pripravljati na dan — obračuna. Ali oni so slepi in njih lastna slepota jih pogubi.

rad s teboj dve, tri pametne besede. Pojdiva semkaj v hlad.

— Kakor zapoveste gospod tast, pokloni se Marta ponižno in gre za Ambrožom.

Na jedni strani grajskega dvorišča se je razpenjal ogromen brálin po zidu do drugega nadstropja in po stebrih grajskih obokov. V brálinovem hladu je stala mej stebri mizica in troje kamenitih klopij. Tu je gospod podban ob vročih dneh rad posedal; tu sem sede tudi sedaj in kraj njega gospa Marta. Ambrož se nasloni z jedno laktjo ob mizo, prekriža noge, seže s petero prati v svo brado in jo pogladi, rekoč Marti:

— Ali vidiš, draga sinaha, tistega bledega črnookega mladeniča, kateri stoji molče tam le pri stebri mej plemenitaji in se malo zmeni za vinske dovtype častitega gardijana, ampak samo postrani gleda, kako deklice skakajo po dvorišču?

Zakon o civilni poroki. Včeraj se je pričela odločilna bitka v zbornici magnatov v Budimpešti o civilni poroki. Da predložimo veliko zanimanje na obeh straneh, treba pomisliti, da so došli k raspravi vsi člani magnatske zbornice, kar se dogodi sila redko in le v posebnih slučajih. Toliko je magnatov, da niti vsi prostora nimajo, ampak morajo stati. Škofje so vsi došli, celo bolni škof Lönhart se ni ustrašil dolge poti iz Sedmograške do Budimpešte — prinesli so ga v zbornico. Prišli so tudi vsi dvorni dostojanstveniki s Dunaja, da glasujejo proti očkvenim predlogom. Primas Vaszary je rekel, da škofje smatrajo vsako le civilno sklenjeno poroko za konkubinat. Modrijani vseh ljudstev so se iskali za nerazdružljivost sakona.

Papež in civilna poroka na Ogrskem. Iz Budimpešte javljajo, da je dobil včeraj nek član zbornice magnatov to-le brzojavko iz Rima: „Sveti oče bode daroval jutri av. mašo, da isprosi smago udanim sinom Blažene Device, zaščitnice Madjarov“.

Ivanu Navmoviču, temu rodoljubu galitskih Malorusov, umrlemu v Kijevu, hočejo v Rusiji postaviti spomenik. V to avrlo je podarilo rusko blagotvorno društvo 1200 rubljev, car ruski pa 900 rubljev.

Demonstracija proti Crispiju. Včeraj vrnil se je ministerski predsednik Crispij iz Milana v Rim. Na potu na železniško postajo pričakovalo je njegov voz kakih 500 radikalcev in socijalistov, kateri so pozdravili Crispija s kričanjem in žvižganjem. Mnogi hoteli je navaliti na voz, toda Milanski policisti vrgli so se na izgrednike in v nastavljenem pretepu med stražarji in ljudstvom bilo je ranjenih več oseb. Zaprli so mnogo izgrednikov. Na železniški postaji v Milanu pričakovali so Crispija zastopniki oblastnih in razni prijatelji, kateri so ga hoteli potolažiti in nekako odškodovati za demonstracijo s prisrčno uvacijo. Vendar pa se je odpeljal Crispij nekoliko duševno pobit. — V Rimu pričakovali so ga na železniški postaji zastopniki oblastnih in kakih 500 njegovih obdudovalcev, ki so ga pozdravljali z viharimi „Evviva“-klici. Crispij bil je baje po tem vprejemu popolnoma potolažen.

Različne vesti.

Odkrita izjava. „Slovenec“ od 5. t. m. piše koncem članka o krizi nastali v Hohenwartovem klubu nastopno: „Izjavljamo pa tukaj odkrito in naravnost: Dan za dnevom se nam manjša tudi tista mrtva saupanja, katero smo se do sedaj imeli v koalicio. Dogodki zadnjih tednov so nam zato povoda — preveč! Krščanski poslanci niti govoriti ne smejo za versko šolo, dočim je liberalcem še vedno v veljavi in proslavi mejverska šola! V narodnem obziru smo tam,

— Tomo Miliča mislite, gospod tast?
— Da, sinaha mila! Kako ti ugaja mladenič? Ali ni lep junak?
— Je, odgovori Marta.
— In priden je.
— Hvalijo ga, gospod tast, jaz vsaj še nisem slišala zle besede o njem.

— In tudi zasluži pohvalo. Ti me, kakor vidim, nekako čudno gledaš, ko te ispravljam o lepem mladeniču, ti si misliš: kaj meni mari ta Milič, jaz sem že dobila svoj delež. No, ali prašam te, ker si pametna, in da si ženska, laglje je s teboj govoriti, kakor s tvojim možem, mojim Stopkom, kateri je vedno kakor nabita puška. Ti mi bodi na pomoč.

— Kaj bi radi, gospod tast in oče, nasmešno se Marta.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

39

Kmetaki upor.

Zgodovinska povest čestitajetega veka.

— Spisal Avgust Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Kako je to, egregie domine, vpraša gvardijan svojega sosedu, da so se nam danes kranjske gospode izneverili? Mokrice so na kranjski zemlji in gospodi iz Kostanjevice Turnograda in Krškega prav pred nosom. Ne vidim tu niti Joška niti Volka Turna niti Valvasorja niti Auersperga niti Lamberga. Sicer ta gospoda radi prihajajo semkaj, osobito poglavar Uskokov, Joško Turen, kateremu je zelenika gospoda Ambroža posebno po godu. Kako je to?

— Saj jih nismo niti povabili, odgovori gospod Konjski; danes gre za domače, hrvatske zadeve, a pri tem nimajo kranjski so-

kjer smo bili; v gospodarskem oziru pa vse vlada in odločuje veliki kapital v škodo ljudstev... obhajujemo, da uprav slovenski zastopnik grof Hohenwart s krizo, katero je preročil v svojem klubu, ovira prosto postopanje krašanskega-socijalnih poslancev svojega kluba. Zakaj pač sede veleč. g. Klun & C. še vedno v tem klubu? Kako se sklada pač ta izjava s zaupnico Hohenwartu, priporočeno po istem listu? V kakšnem soglasju so optimistični nazori „Primorskega lista“ o koaliciji in gornji izjavi slovenskega katoliškega glasila!

Iz spodnje okolice se nam piše: Pravila novoustanovljene kmetijske družbe so se že predložila vladi v potrjenje. Zanimanje za kmetijsko družbo je vede nego smo mislili s prvega. Resni možje in posestniki vinogradov povprašujejo v jednomer, kako stoji stvar, kajti vsi so prepričani o potrebi take družbe. Sodeč po tem zanimanju moremo se nadejati, da pristopi lepo število članov, kakor hitro bodo potrjena pravila. Upamo pa tudi, da tudi slavna vlada pripozna korist te družbe, ne gleda na to, da v Trstu še obstoji jedno alično laško društvo. Novo ustanovljena družba mora dobiti državno podporo ravno tako, kakor jo dobiva še obstoječa, a svojega namena ne izpolnjujoča italijanska družba.

Cepljenje kôz. Ker vedno še proti mestu Trstu novarnost epidemije kôz (osepnice), objavlja mestni magistrat poziv na obdinstvo, v katerem mu toplo priporoča, da naj v svojem lastnem interesu ne zamudi prilike, ki mu je ponujajo oblasti, da se varuje pred to kužno boleznijo s tem, da si dá sleherni cepiti kôze, tudi če jih ima še stavljene. Kôze bodo stavili mestni zdravniki brezplačno in sicer za posamične okraje posebej v nižje določenih krajih in dnevih.

Pri poliambulanci (Androna dell' Olmo hât. 1.) vsaki dan, izveniški nedelje in praznike. — Za I., II., III., IV., V. in VI. okraj dne 9., 16., 23. in 30. maja in sicer: za I. okr. v mestni ljudski šoli v ulici Lassaretto vecchio; za II. v m. lj. šoli v starom mestu; za III. v m. lj. šoli in meščanski šoli v novem mestu; za IV. v m. lj. šoli in meščanski šoli v ulici Giotto, za V. v m. lj. š. na Barriieri in za VI. v m. lj. šoli na novi Roni. — Za VII. okraj od 9. do 16. maja (izveniški nedelje in praznike) v ambulanci okrajnega zdravnika in od 30. maja do 6. junija v ljudski šoli v škodnju. — Za VIII. okraj dne 9., 16., 23. in 30. maja v mestni ljudski šoli v ulici Ferriera in dne 2. ter 9. junija v m. lj. šoli na Katinari. — Za IX. okraj dne 9. in 16. maja v m. lj. šoli v ulici Gulia in dne 19. ter 26. maja v m. lj. šoli na Vrdeli. — Za X. okraj dne 9. in 16. maja v m. lj. šoli v Barkovljah ter dne 19. in 26. maja v m. lj. šoli v Rojanu. — Za XI. okraj dne 4., 5., 6. in 7. junija v mestni ljudski šoli na Opčinah, dalje dne 8. junija v m. lj. šoli v Trebšah ter dne 16. junija v m. lj. šoli v Bazovici. — Za XII. okraj dne 21., 22. in 23. maja v mestni lj. šoli na Prosoku ter dne 26. maja v mestni ljudski šoli Sv. Križu.

Kôze bodo stavili: v Poliambulanci od 8. do 9. ure jutraj, v ambulanci okrajnega zdravnika za VII. okraj (Sv. Ana) od 8. do 9. ure jutraj in od 12. naprej, za druge okraje pa od 5. do 6. ure popoldne.

Opozarjamo, da odgovarja tu navedena razdelitev mesta in okolice v XII. okrajev zdravniškimi okrajem, torej da imajo 6 okoličanskih okrajev tukaj številke VII. do XII.

Odbor „Del. podp. društva“ se je konstituiral nastopno: I. Podpredsednik Jakob Perhavo; II. podpredsednik Miha Poljiak; tajnika: Miha Kamuščič in Vinko Perušek; knjigovodja Ante Bogdanovič, knjižničar Fran Barbič, gospodarji: Andrej Vrtovec, Anton Rep, Ivan Ipavec, in Anton Slajko; razsodnika: Miha Hrvatin in Andrej Benčina; dva razsodnika je izvolil občni zbor in vsi skupaj Frana Poliča kot petega; zastavonoši: Fran Andrejič, Anton Klun in Anton Zlobec; veselični odesk: Fran Polič in Ivan Bičok.

Mestni svet tržaški ima svoje X. letošnjo javno sejo v četrtek, 10. maja. Početek ob 7. uri. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika IX. seje. — 2.) Priobčila. — 3.) Predlog o razpisu natečajev za nekatere mestne učiteljske službe. — 4.) Predlog šolskega odeska, da se zgradi novo šolsko poslopje za ljudsko šolo v Rojanu. — 5.) Zahtevanje izrednega posojila, da se poravnajo stroški dru-

štva za oplečevanje mesta o razširjenju šetališča pri sv. Andreju. — 6.) Predlog finančnega odeska glede obračuna davka na točrino leta 1893. in 7.) Predložanje obračuna mestne plinarne za leto 1893.

Majni izlet viših razredov slovenske šole pri sv. Jakobu na bližnji Kras boče, ako vreme dovoli, prihodnji četrtek. V ta namen so darovali sledeči častiti gospodje: Prelog 1 glđ. Kocjančič 50 kr., Ivan Valenčič 50 kr., Ant. Žitko 20 kr., Milka 1 glđ., A. Kalister 50 kr., N. N. 30 kr., Iv. Detela 20 kr., Lampe 30 kr., Srebotnjak 30 kr., I. Klemenc 50 kr., I. S. 1 glđ., Fr. Abram 50 kr., gospa Trudnova 2 glđ., Šabec 1 glđ., čast. g. Koruza, katehet 2 glđ. Skupaj 1180. Darovala sta še trgovca g. Stepančič velik zaboj smokey in g. Truden zaboj dateljev in smokey. Vsem častitim darovalcem in darovalkam izreka najiskrenejšo zahvalo Vodstvo.

Za sirote pok. Iv. Sluga, učitelja na Tatrach, darovali so še p. n. gospoda: J. Svetličič, H. Persoglia in J. Bartl po 1 glđ., M. Jug 50 kr.

Pogreb italijanskega častnika v Trstu. V potek bil je tukaj pogreb italijanskega topničarskega častnika Gvida d'Elia in Padove. Pogreba vdeležil se je tukajšnji italijanski konzul in mnogo pokojnikovih prijateljev. To ni nič posebnega; spomina vredno je le dvoje: prvič, da so vozili po mestu na mrtvaškem vozu med ustalimi venoi v veliko veselje naših Lahonov venec, splosten iz samih marjetic („Margharite“), katerega so podarili častniki 20. topničarskega polka v Padovi in kateri venec se je na sredo pokopal s krsto, in drugič, da je mestni svetovalec tržaški, Avgust Rascovič podaril „Logi“ v spomin italijanskega častnika svoto 10 glđ. —

Za družbo sv. Cirila in Metoda, in sicer v namen, da postane Barkovljanska župnija pokroviteljica pri podružnici na Greti, vplačala sta dva Barkovljana 1 krono in 60 stotink kot kazen, ker se nista udeležila Konvencije veselice.

Bomba v Lüttichu. Dne 3. t. m. vrgli so anarhisti bombo v hišo dr. Rendsona v Lüttichu (Belgija). Ranjen bil je Rendson na nogi takó hudo, da so mu morali zdravniki odšagati ranjeno nogo; poleg tega je oslepil na jednom očesu. Tudi vsi člani Rendsonove rodbine so manj ali več teško ranjeni; isto tako več oseb, ki so šle v hipu razpoka mimo hiše, je bilo ranjenih. Misli se, da so vrgli anarhisti to bombo iz maščevanja proti očetu dr. Rendsona, sodnijskemu svetovalcu Rendsonu, kateri je predsedoval sodnijskim razpravam v sadnjem zasodanju, o kateri priliki je bilo obsojenih več anarhistov. Na sredo pa sodnijski svetovalec o razpoku baš ni bil doma. Policija zaprla je valed tega napada 45 anarhistov, a tudi pravemu napadalcu je še za petami.

Sedmorica nesrečnežev iz Lueške jame — rešena. V popolnitem brzojavnega poročila v s jutranjem izdanju današnje številke priobčujemo o rešitvi nesrečnih preiskovalcev Lueške jame še to-le: Gosdni pristav g. Putick iz Ljubljane izdelal je poseben načrt za rešitev nesrečne zaježene sedmorice. Ta načrt odobrilo je oes. namestništvo v Gradcu. Včeraj s jutraj na vae zgodaj spustil se je Putick v jamo, da poišče rov, ki vodi iz prve jame v drugo, kjer so bili zaježeni nesrečni preiskovalci, kateri rov pa je bila popolnoma zaježila voda s kamenjem, hlođi itd. Razstreljevanje s dinamitom odstranilo je bilo res vae zapreke iz g. Putick našel je vhod v rov. Na to so pijonirji s neverjetno požrtvovalnostjo in velikim pogumom razširili še vhod, da se je moglo priti do nesrečnežev in jih spraviti na dan. V aeh sedem je živih, toda groza je bila videti jih. Takoj, ko so prišli nesrečneži na svetlo, vedli so se kakor blazni; skoraj niso mogli vzdržavati se na nogah valed slabosti in nekateri so omedleli. Valed vlažnosti v jami segnjila jim je bila obleka ne truplu. Okrepčali so jih zdravniki in kmalo bili so vsi omedlevai pri zavesti. Veselja sorodnikov in neštivilne množice, zbrane pred jamo, ni mogoče opisati. Rešeni padli so na kolena, objemali svoje rešilce in poljubovali celó krampe in lopate pijonirjev. Samo ubogi realce Hajd je skoraj popolnoma slaboumen; niti lastnega svojega brata ni spoznal, njegova sestra pa je omedlela, videti ga je tako žalostnem stanju. Ko se je razširila vest o rešitvi živopokopanih, zvonili so po vseh cerkvah bližnje okolice in tudi v Gradcu.

Najbolj se je ohranil izmed sedmorice Fasching, ki je kmalo pridobil njemu obično dobro voljo. Iati je pripovedal, da je bil njih položaj v jami, kakor si vsak lahko misli, sares grozovit. V sredo ujeli so v vodi zabojček jestvin, toda tudi ta hrana jim je kmalo pošla. Potem so povžili 50 sved, ki so jih imeli v rezervi; vode se zna, ni jim nudostajalo. V soboto žuli so prvi grom, ki ga je preročil raspok dinamita in to je nesrečneže navduševalo s novo nadejo, kajti mislili so si, da se bližajo rešilei.

Na Dunaj dospela je vest o tej čudežni rešitvi okolo poludne. Policijski ravnatelj šel je veselo novico sporočiti takoj ministroma Bacquemu in Plenerju, katera sta jo priobčila takoj raznim parlamentarnim odeskom. Namestništveni svetovalec pri Graškem namestništvu, Klemencič, dobil je brzojavko iz dvorne pisarne Nj. Veličanstva, v katerem se izreka živo zadoščenje cesarjevo na srečni rešitvi preiskovalcev.

Poskušon samomor. 47letni Iv. Giuliani, vratar hiše št. 6 v ulici Pozzo Bianco, skočil je včeraj v morje ran pomol št. 4 v novem pristanišču. Mornarji so ga kmalu spravili na suho in poklicali zdravnika, kateri pa je konstatoval, da kopelj Giulianiju ni škodovala niti najmanj.

Samomora. Včeraj s jutraj obesil se je na škorklji blizu posestva Gregorčičevega 19letni brezposelni težak, bivši sedlar Josip Ziegler iz Trsta, pristojen na Ogrsko. Svoje življenje končal je iz strahu pred kasnjijo, ker je bil sodeč nevarno ranil 32letno Karolino Carnielutti, soprogo gostilničarja Ant. Carnieluttija, stanujočo v ulici Medja hât. 30. Ziegler se je bil strastno zaljubil v Carnieluttijevo, ker pa ista ni marala vlištati nesrelega mladeniča, napadel jo je v nje stanovanju in jo zabodel s triglato pilo v hrbet in v prsa. Po svojem junaškem „maščevanju“ se je še dobro napil, da je dobil potrebnega poguma, da se obesi. Visedemu na drevesu teklo je še vino iz ust. — 32letni dajnar Fran Perišč iz Trsta, stanujoč v ulici delle Mura hât. 8 zastrupil se je včeraj v neki gostilni v ulici Punta del Forno. Ljudje so sicer naglo pozvali zdravnika, kateri je nesrečniku ispal železode in ga dal odvesti v bolnišnico, toda ni mu bilo več pomoči; v kratkem je umrl. Končal je svoje življenje baje zaradi nesrečne ljubezni.

Sodnijsko. Včeraj je bil obsojen 54letni težak Josip Koslovič iz Trsta zaradi poskušene tatvine na 18 mesecev ječe. Zasodili so ga bili namreč, ko je ulomil dne 3. decembra min. leta pri sv. Andreju v hišo inženirja Geiringerja. Sodišče prsnalo mu je izdatno kazen zaradi tega, ker je bil Koslovič še večkrat obsojen zaradi tatvine.

Policijsko. Včeraj so zaprli 44 letnega Jurija Ascanija iz Vidma, vratarja hiše št. 11. v ulici Valdirivo, ker je bil s nožem teško ranil 47 letnega Franja Komarja, vratarja hiše št. 15. v ulici Valdirivo. Ranjenega Komarja odpeljali so v bolnišnico. — To noč so prijeli stražarji na senenem trgu 30 letno bresposelno dekle Uršo Koder iz Podbrda, ker se je vrnila v Trst iskat „saluška“, akoprav je bila že izgnana iz mesta. Odvedli so jo v zapor. — Isto tako tudi 77 letnega Matijo Modica iz Planine, kateri je prosjačil po Acquadottu. — 33 letnega izvoškega Karla Turkoviča iz Buseta, stanujočega na Greti, zaprli so, ker je svojega druga Ivana Janbeca udaril s vao silo s petstjo v lice in pograbil za grlo Janbecu v pomoč prihitelšega Valentina Kvano. Turkoviča so zaslišali na policiji, potem so ga izpustili za toliko časa, dokler ne bode pozvan pred sodišče.

Najnovejše vesti.

Dunaj 8. (Državni zbor.) V poslanski zbornici pričela je razprava o valutnem zakonu. Prvi govoril je posl. Kramar „proti“, za njim Fort tudi „proti“. Abrahamovič je govoril za zakon, naznanivši, da hoče pri podrobnih razpravi staviti predlog, da naj se določi rok 3 let za odpravo starih bankovcev.

Dunaj 8. Štrajkujoči sidarji prišli so danes v večjem številu na delo, kjer se zidajo nove hiše. Dogajajo se še vedno mali izgredi, ker štrajkoveci odvrtaajo svoje druge od dela.

Dunaj 7. Danes so bila na treh krajih zborovanja stavbarskih delavcev. Jedno se je izvršilo mirno, drugi dve pa viharo, ker so govorniki napadali oblasti in straže. Vladni zastopnik pretrgal je govornike, proti čemur je protestoval zbor. Štrajkujoči so odšli v

sklenjenih vrstah; stražniki so jih sicer ustavili, toda orožja niso rabili.

Kolod 8. (Pravda proti Romunom.) Posamični zagovorniki grajajo, da se je porotno sodišče prelošilo v Kolod, očitaje porotnikom, da ne morejo soditi nepristransko, ker so svoje mnenje prenesli že s soboj. Sodišče je sklenilo, da morajo vsi govorniki govoriti madjarsko, zbok česar je jeden zagovornik položil svojo službo, a vai drugi vložili so pritožbo ničnosti. Ker se je jeden obtožencev izjavil proti uporabljenju tolmačev, rekel je predsednik, da tu nimamo ne Madjarov, ne Nemadjarov, ampak le porotnike. Ko so porotniki storili prisego, odložila se je rasprava na jutri.

Pariz 8. „Matin“ javlja, da pride k poroki ruskega cesarjeviča tudi angleška kraljica.

Atene 8. Sinoči se je ponovil potres in je bilo občutiti 3 sunke.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 703—705, za jesen 727—729 Koruza za juli-avgust 505 do 507 Oves za jesen 588—585. Ra 550—555.

Pšenica nova od 77 kil. f. 700—705, od 78 kil. f. 710—715, od 79 kil. f. 720—725, od 80 kil. f. 725—735, od 81 kil. for. 735—740.

Ječmen 655—659; prosa 590—130. Silne ponudbe pšenice, mlini rezervirani, trg silno mlačen. Prodalo se je 18.000 mt. st. 10 nč. ceneje. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor: mirno. Za maj 1550. Nova roba september 1505.

Budimpešta. Spirit, 1625—1650

Kava. Kava Santos good average za maj 101—, za september 9550, mirno.

Hamburg. Santos good average za maj 68— september 78—, december 7250, mlačno.

Dunajska borza 8. maja 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	9850	9855
„ „ „ v srebru	9850	9845
Avstrijska renta v slatu	12020	12020
„ „ „ v kronah	9795	9795
Kreditne akcije	35365	35310
London 10 Let.	12490	12490
Napoleoni	993	993
100 mark	6117½	6117½
100 italj. lir	4470	4470

Svoji k svojim!

Po neverjetno nizkih cenah vdobe so nova vsakovrstna

KOLESA

(Model 1894.)

V Via Fabio Severo št. 18 na novejši cesti blizu tovarne piva. Jamči se za vsako koló 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se ga brezplačno.

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domače pri „Fravčkovcu“), prodaja črna in bela vina pres vrste iz prvotnih in domorodnih vinogradov, in sicer: domače črno po 39, belo po 36, modra frankinja po 40 in črno kralčko po 40 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Držel se gesla: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Zaloga piva

pivovarne bratov Reininghaus v Steinfeldu — Gradec pri 150

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 8, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolico staroznano steinfeldsko ekaportno (Export), očujaki (Märzen) in ulešano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Slavno občinstvo opozarjam za mojo novourejeno pekarnijo v ulici Ghoga št. 4, v kateri se dobiva sleherni dan sveže pečivo vsake vrste. Ob jednem naznanjam, da sprejemam naročbe na izvrstno

KOLAČE

za birmance

Priporočam se vsem botrom in botram s mesta in dežele za obilen obisk.

Edvard Lampe.

„Kupuj pri kovaču in ne pri kovačetu!“

pravi stari pregovor.

To velja po vsej pravici za moj zavod, kajti le tako velika kupčija, kakorjita je moja, ima zbok gotovoga plačevanja velikanskih množin blaga, in drugih prednosti, cene stroške, kar je slednjič v korist kupovalcu samemu.

Krasni vzorci zasebnim odjemalcem gratis in franko. — Bogate zbirke vzorcev, kakor še nikoli, za krojače nfrankovane.

Snovij za obleke.

Peruvien in dosking za velečastito duhovščino, predpisane snovij za uniforme c. k. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje, sukno za biljard in igralne mize, preproge za vozove, loden, tudi ne promotljiv za lovsko suknjo, snovij, ki se dajo prati, potni ogrtači od glđ. 4 do 14 itd.

Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne dober kupcu, katere velja jo komaj odškodnino za krojača, priporoča

Iv. Stikarofsky, BRNO (avst. Manchester).

Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti ½ milijona goldinarjev. — Pošilja se le po poštneem povzetju! Korespondenca v nemškem, českem, ogrskem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. (24)